

RCT ZAGREB

Godišnji izvještaj o radu za 2020. godinu

U Zagrebu, ožujak 2021.

Sadržaj

1.	UVOD	3
2.	SOCIJALNO UKLJUČIVANJE	3
3.	PSIHOLOGIJA U ZAJEDNICI	12
4.	REHABILITACIJA I INTEGRACIJA	16
5.	PARTNERSTVA I SURADNJE	18
6.	SAŽETAK FINANCIJSKOG IZVJEŠTAJA	19

1. UVOD

Rehabilitacijski centar za stres i traumu (RCT) neovisna je, humanitarna i neprofitna organizacija koja se bavi pružanjem psihosocijalne podrške osobama u nepovoljnem položaju. RCT je počeo djelovati 1993. kao multidisciplinarni program psihosocijalne pomoći BOSWOFAM (Bosnian Women and Families), usmjeren ženama – izbjeglicama iz BiH, među kojima je bio veliki broj žrtava mučenja, i članovima njihovih obitelji. Program je bio financiran sredstvima Europske zajednice (1993-95) i organiziran od Međunarodnog savjeta za rehabilitaciju žrtava mučenja (IRCT) iz Kopenhagena. Pod nazivom Međunarodni rehabilitacijski centar za žrtve mučenja Zagreb (IRCT Zagreb) djelovao je kao predstavništvo Međunarodnog savjeta rehabilitaciju žrtava mučenja (IRCT) iz Kopenhagena do 1998 godine. Od 1998. je samostalna nevladina organizacija, a 2010. mijenja naziv u Rehabilitacijski centar za stres i traumu - RCT.

Rad RCT-a u 2020. godini obilježen je izazovima provedbe projekata i ostalih aktivnosti, kao i osiguranju održivosti u epidemijskim uvjetima, sa smanjivanjem izvora i iznosa financiranja te sužavanjem prostora za djelovanje civilnog društva.

U 2020. godini nastavili smo aktivnosti u području razvoja i širenja socijalnih usluga u zajednici, posebno u ruralnim zajednicama i zajednicama s manje mogućnosti, i to u područjima: a) podrške razvoju i unapređenju udomiteljstva, kao alternativi institucionalnoj skrbi za djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi, b) pružanju socijalnih usluga u zajednici za osobe s intelektualnim i psihosocijalnim invaliditetom i osobe starije životne dobi.

U području podrške integraciji tražitelja azila i osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom nastavljena je u izazovnim uvjetima provedba projekta STIRE – Supporting the integration of the resettled, sufinanciran iz Fonda za azil, integraciju i migracije, u kojem je RCT partner. Ove aktivnosti nadograđene su aktivnostima specifično usmjerenim osnaživanju te radnom i socijalnom uključivanju žena izbjeglica, zahvaljujući finansijskoj podršci Ministarstva demografije, obitelji, mlađih i socijalne politike

U području socijalnog uključivanja u okviru Europskog socijalnog fonda, za projekte KOD KUĆE JE NAJBOLJE: zapošljavanje žena u lokalnoj zajednici u sektoru socijalnih usluga, Društveno korisno učenje u organizaciji inkluzivnih zajednica te MENTOintegRacija: mentorstvo u socijalnoj i radnoj integraciji azilanta. Ovi projekti omogućili su RCT-u da nastavi i unaprijedi svoje aktivnosti na socijalnom uključivanju pripadnika marginaliziranih skupina i razvoju inovativnih socijalnih usluga, kao i unapređenje vlastitih kapaciteta povezivanjem s akademskom zajednicom. U projektu MENTOintegRacija posebno smatramo značajnim primjenu *Solution Focused Brief* pristupa u individualnom radu s korisnicima, po čemu je RCT jedinstven u Hrvatskoj, a u primjeni SFBT u radu s izbjeglicama, naročito onima s iskustvom traume, i u Europi.

2. SOCIJALNO UKLJUČIVANJE

Aktivnosti RCT-a na socijalnom uključivanju temelje se na našem vrijednosnom uvjerenju da su svi članovi društva, neovisno o njihovoј pripadnosti klasi, naciji, rodu, vjeroispovijesti, seksualnoj

orientaciji, materijalnom i obrazovnom statusu ili invaliditetu, ravnopravni u pristupu društvenim resursima i mogućnostima za ostvarenje najveće moguće vlastite dobrobiti, zdravlja i ostvarenja individualnih potencijala te dobrobiti i zdravlja svoje obitelji. Ti resursi i mehanizmi ostvarenja pune participacije i dobrobiti svih članova društva nužno predstavljaju javno dobro i ničim ne smiju biti ograničeni. Vjerujemo, i na tom uvjerenju temeljimo svoje aktivnosti u socijalnom uključivanju, da smo kao članovi društva odgovorni i obvezni olakšati i podržavati pristup društvenim, ekonomskim, zdravstvenim, obrazovnim i kulturnim resursima pojedincima i grupama koji imaju ograničenja, teškoće ili nedostatne kapacitete da te resurse samostalno koriste.

Projektne i programske aktivnosti koje smo u 2020. godini provodili u području socijalnog uključivanja su sljedeći.

2.1. MENTOintegRacija: Mentorstvo u socijalnoj i radnoj integraciji azilanata

Opći cilj projekta je cilj projekta poboljšati društvenu integraciju na tržište rada osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom, razvojem ciljanih programa unapređenja vještina te specifičnog mentorskog pristupa u cilju poticanja održivog zapošljavanja i smanjenja ovisnosti o socijalnim naknadama.

Specifični ciljevi projekta su:

1. Unaprijediti socio-kulturene i komunikacijske vještine osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u cilju uspješnog socijalnog uključivanja i integracije na tržište rada.
2. Smanjiti ovisnost o socijalnim naknadama osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom, povećanjem mogućnosti za održivo zapošljavanje, kroz individualizirani mentorski pristup.
3. Unaprijediti metode rada i kapacitete stručnjaka koji azilantima i migrantima pružaju usluge u području socijalnog uključivanja i pristupa tržištu rada.

U 2020. godini provedene su sljedećih aktivnosti:

1. Održana su 3 ciklusa radionica socijalnih i interkulturalnih vještina **u koji je uključeno ukupno 32 sudionika**. Prvi ciklus radionica održan je od 22.1. do 5.2.2020. u Sisku. Drugi ciklus održan je od 15. do 25.2.2020., a treći od 18.6. do 2.7.2020. u Zagrebu.

2. U 2020. godini **19 korisnika/ca koji su korisnici zajamčene minimalne naknade bili su uključeni u individualni mentorski rad**, u kojem su stručni mentorи primjenjivali *Solution Focused* principe i tehnike rada.

3. Izrađen je program, metodologija i materijali za edukaciju stručnjaka u različitim sektorima za pružanje usluga mentorstva korisnicima zajamčene minimalne naknade (ZMN) s ciljem radne aktivacije i socijalnog uključivanja na principima savjetovanja usmjerenog rješenjem (*Solution Focused*). Izrađen je program koji se sastoji od trinaest 90-minutnih radionica.

4. Provedena je edukacija za 2 grupe stručnjaka za pružanje *Solution Focused* mentorstva osobama s odobrenom međunarodnom zaštitom koji su korisnici prava na ZMN. **Sudjelovala su 24 stručnjaka:** socijalnih radnika/ca i drugih pomagača u centrima za socijalnu skrb, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, uredima/odjelima nadležnim za socijalne usluge jedinica lokalne samouprave i organizacijama civilnog društva, posebno onima koji rade s izbjeglicama.

2.2. Kod kuće je najbolje: zapošljavanje žena u lokalnoj zajednici u sektoru socijalnih usluga

Projekt je nastavak RCT-ovih aktivnosti u području razvoja inkluzivnih socijalnih usluga za najranjivije članove ruralnih i izoliranih zajednica, u području obilježenom ratom i ratnim i poratnim migracijama koje su uzrokovale depopulaciju i starenje stanovništva. U ovom projektu cilj je doprinijeti povećanju zapošljivosti žena u nepovoljnem položaju, u ruralnom području s manje mogućnosti, u sektoru pružanja socijalnih usluga.

Specifični ciljevi projekta su:

1. Razviti i osnažiti kapacitete i radni potencijal najmanje 14 nezaposlenih, teže zapošljivih žena s područja Općine Dvor kako bi se dugoročno povećala njihova zapošljivost.
2. Unaprijediti kvalitetu života i socijalnu uključenost najmanje 130 starijih i nemoćnih osoba s područja Općine Dvor širenjem i unapređenjem mobilnih socijalnih usluga.

U 2020. godini pružana je kontinuirana podrška zaposlenim ženama u pružanju socijalnih usluga starijim i nemoćnim osobama, održavanjem mjesecnih supervizijskih sastanaka. U izazovnoj pandemijskoj godini, zaposlenim je ženama podrška pružana individualno i grupno u online okruženju, putem digitalnih alata za razmjenu poruka kao i uživo, kada je epidemiološka situacija bila povoljnija. U rujnu 2020. održan je dvodnevni trening u cilju motiviranja, osnaživanja i stjecanja općih kompetencija zaposlenih žena, na temu prevencije profesionalnog stresa, emocionalnog zamora njegovatelja i sindroma izgaranja. Na treningu je sudjelovalo 15 zaposlenih žena.

Zaposlene žene su kontinuirano pružale njegu i pomoć u kući korisnicima koji su starije i nemoćne osobe na području Općine Dvor. Korisnici su u projekt uključeni na preporuku i u suradnji s Centrom za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica, koji je partnerska organizacija u projektu. Ukupno je 135 starih i nemoćnih osoba dobivalo pomoć i podršku u svojoj kući tijekom 2020. godine, a

ukupno je 14 zaposlenih žena uz podršku lokalne koordinatorice pružilo preko 7000 usluga krajnjim korisnicima.

Završna konferencija projekta održana je u Sisku, 29.10.2020. Na konferenciji je, zbog ograničenja uslijed epidemiološke situacije, **sudjelovalo 26 sudionika**.

30. studenog 2020. održan je online stručni skup, kojem je pristupilo 34 sudionika, a prijenos na Facebook stranici pogledalo 26 osoba.

Tijekom 2020. godine produciran je, snimljen i montiran polusatni dokumentarni video materijal, pod naslovom „Kod kuće je najbolje“, u cilju promocije i vidljivosti projekta. Video materijal premijerno je prikazan na završnoj konferenciji, a javno je objavljen i dostupan na Youtube kanalu RCT-a, na sljedećem linku: <https://youtu.be/6FXZQJUEPJE>

2.3. Društveno korisno učenje za organizaciju inkluzivnih zajednica

U svojim aktivnostima socijalnog uključivanja osoba s intelektualnim i psiho-socijalnim invaliditetom i razvoja socijalnih usluga za ovu ciljnu skupinu u ruralnim zajednicama s manje mogućnosti, RCT kontinuirano surađuje s nastavnicima Studijskog centra za socijalni rad Pravnog fakulteta u Zagrebu. U 2020. ova je suradnja nastavljena je kroz partnerski projekt „Društveno korisno učenje za organizaciju inkluzivnih zajednica“.

Opći cilj projekta je doprinijeti razvoju inovativnih i inkluzivnih socijalnih usluga u zajednici za osobe s invaliditetom kroz suradnju organizacija civilnog društva i Studijskog centra za socijalni rad u području društveno korisnog učenja i društvenog aktivizma studenata u lokalnim zajednicama.

Specifični ciljevi projekta su:

1. Uspostaviti održivi program društveno korisnog učenja u cilju unapređenja obrazovanja studenata socijalnog rada za društveno odgovorno djelovanje i organizaciju inkluzivnih zajednica.
2. Osnažiti stručne, analitičke i zagovaračke kapacitete organizacija civilnog društva koje pružaju socijalne usluge osobama s invaliditetom kroz suradnju s nastavnicima i studentima Studijskog centra za socijalni rad.
3. Unaprijediti socijalne usluge i mrežu podrške u zajednici osobama s invaliditetom u zajednici s manje mogućnosti.

U 2020. godini provedene su sljedeće aktivnosti:

1. U razvoju digitalne platforme za društveno-korisno učenje u području organizacije inkluzivnih zajednica sudjelovalo je 38 studenata, koji su izradili 19 e-portfolija, koji zajedno tvore platformu virtualne zajednice. Digitalni sadržaji, koji uključuju nastavne materijale sa kurikuluma DKU za organizaciju inkluzivnih zajednica, analizu i istraživanje politika i provođenje virtualnih zagovaračkih kampanja te e-portfolija, objavljeni su na CARNET-ovoj virtualnoj platformi Loomen;
2. 17 odraslih osoba s intelektualnim i psihosocijalnim invaliditetom sudjelovalo je u aktivnostima u Društvenom centru u Majuru;
3. U projektne aktivnosti u 2020. godini uključen je još jedan volonter;
4. Studenti su, uz potporu mentora, izradili ukupno 7 izvještaja: 3 o procjeni lokalne zajednice i 4 o provedenim projektima;
5. Izrađen je kurikulum DKU za analizu i postupke istraživanja u cilju monitoringa i evaluacije javnih politika i DKU za provedbu virtualnih zagovaračkih kampanja;
6. 10 studenata izradilo je digitalne sadržaje i provelo virtualnu zagovaračku kampanju uz mentoriranje dјelatnika OCD ;
7. 5. ožujka 2020. u Društvenoj dvorani Doma "Stjepan Radić" održan je Sajam Društveno korisnog učenja, koji je RCT organizirao u suradnji s CERANEO, Centrom za psihološko savjetovanje, edukaciju i istraživanje SIRIUS, Svjetskim savezom mladih Hrvatske, Institutom za razvoj obrazovanja. Ukupno je predstavljeno 6 projekata društveno korisnog učenja a sajam je posjetilo preko 100 studenata.

2.4. DRUŠTVENI CENTAR HRVATSKA KOSTAJNICA/MAJUR

Rehabilitacijski centar za stres i traumu (RCT) je i u 2020. godini nastavio je s radom Društvenog centra na novoj lokaciji u Općini Majur, Davorina Trstenjaka 29, s odraslim osobama s intelektualnim i psihosocijalnim invaliditetom na izmijenjenoj finansijskoj i programskoj osnovi. Rad Društvenog centra finansijski su podržali Sisačko-moslavačka županija, Grad Hrvatska Kostajnica te općine Dvor, Majur, Hrvatska Dubica i Donji Kukuzari, na temelju ugovora o financiranju. Za rad su u suradnji s Općinom Majur osigurani prostorni uvjeti, a gorivo za grijanje i materijal za rad osiguran je kroz sufinanciranje Sisačko-moslavačke županije, općine Hrvatska Dubica, Majur, Donji Kukuzari i Dvor te Grad Hrvatska Kostajnica.

Osnovni cilj programa rada Društvenog centra je unapređivanje socijalnog uključivanja korisnika, njihovo osnaživanje, motiviranje za funkcioniranje u svakodnevnom životu te pomoći u stvaranju socijalne mreže i organiziranju i provođenju slobodnog vremena. Radi se i s članovima njihovih obitelji, kroz razvoj učinkovitih i inkluzivnih socijalnih usluga i mreže podrške u zajednici.

U program Društvenog centra početkom 2020.g bilo je stalno uključeno 15 korisnika s područja grada Hrvatska Kostajnica, Općine Donji Kukuruzari, Općine Hrvatska Dubica, Općine Majur i Općine Dvor, koji u centar dolaze jedanput tjedno. U Društvenom centru je zaposlena voditeljica aktivnosti te psiholozi RCT-a koji, osim što participiraju u samom centru, čine dio mobilnog tima koji povremeno obilazi korisnike u njihovim domovima. U 2020. g. zbog pandemije izostala je usluga obilaska korisnika, ali su korisnici kontaktirani telefonskim putem.

Temeljem Odluke o mjerama ograničavanja društvenih okupljanja objavljenom u NN 32/2020, str 26. Društveni centar je 19. ožujka 2020. privremeno prekinuo s radom. Razlog prekida je što dio naših korisnika pored psihosocijalnog invaliditeta boluje i od drugih oboljenja te smo postupili sukladno Odluci Stožera civilne zaštite RH. RCT je za socijalno ugrožene korisnike osigurao dostavu hrane i higijenskih potrepština tijekom "lockdown" perioda.

Rad u Društvenom centru nastavljen je 7. lipnja 2020. s redovnim grupnim i individualnim aktivnostima poput sudjelovanja u kreativnim i umjetničkim te sportskim, odnosno rekreativnim aktivnostima. Korisnike se potiče na samostalnost i ujedno uključuje u svakodnevne radnje poput pripreme toplih napitaka i manjih obroka. Sudjelovanje korisnika ovisi isključivo o njihovom interesu i mogućnostima. Djelatnici nastoje korisnike maksimalno uključiti i motivirati. Osim u kreativnim radionicama, korisnici vrijeme provode sudjelovanjem u nizu socijalizacijskih aktivnosti.

U 2020. godini provedene su ukupno 29 aktivnosti, od kojih:

- Socijalizacijske aktivnosti – 7
- Individualni rad – 5 seansi
- Psihosocijalne radionice - 4
- Kreativne aktivnosti – 9
- Sportske aktivnosti – 2
- Stjecanje praktičnih vještina – 2

5.-og listopada prekinute su aktivnosti zbog pandemije te bojazni za zdravlje i živote korisnika Društvenog centra.

Nadalje se više nisu obavljale aktivnosti, jer je krajem godine uslijed potresa došlo do velikih materijalnih šteta pogotovo u Općini Majur i Donjim Kukuruzarima. Dijelu naših korisnika iz spomenutih općina oštećene su kuće te su privremeno smješteni u kontejnere ili su napustili područje.

Nastavak projekta u 2021. g. stavljen je pod upitnik zbog pandemije i potresa.

2.5. „OSnaži OBITelj – razvojem kompetencija udomitelja i stručnjak iz područja udomiteljstva do kvalitetnije skrbi o djeci“

Osnaži obitelj je trogodišnji program s ciljem doprinosa razvoju udomiteljstva i kvalitete skrbi o djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi u udomiteljskim obiteljima. Programom je obuhvaćeno 10 udomiteljskih obitelji u kojima je smješteno 26 djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Stvorene su prepostavke za unapređenje podrške u domaćinstvu putem digitalnih alata i virtualnog okruženja kako bi usluge postale dostupnije. S odabranim uzorkom započelo je pružanje grupne podrške u virtualnom okruženju kao i pružanje podrške korištenjem tehnika usmjerenog pristupa (*Solution Focused*) koji se temelji na pojačanju postojećih snaga i resursa korisnika. Pored toga, razvijeni su alati za unapređenje kompetencija stručnjaka za pružanje podrške udomiteljima u virtualnom okruženju.

Kroz tri specifična cilja ostvareni su sljedeći rezultati u 2020.g.

1. Unaprjeđenje personalnih kompetencije udomitelje djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi kod 10 udomitelja obuhvaćeni aktivnostima individualne i grupne podrške.
2. Povećanje digitalnih kompetencija udomitelja ostvareno je kod svih 10 udomitelja, a još je 16 udomitelja obuhvaćeno istraživanjima o potrebama u području digitalnih kompetencija
3. Osiguranje dostupnosti kontinuirane podrške o kroz online grupe podrške. Stvorene su prepostavke izradom online platforme (web stranice) koja će se tijekom programa i nakon završetka koristiti za objavu edukativnih sadržaja te za online edukacije, e-savjetovanje i druge oblike podrške u digitalnom okruženju, kako u realnom vremenu, tako i na zahtjev korisnika (snimljeni sadržaji).
4. Izrađen je predložak za razgovor sa stručnjacima kroz fokus grupu. Selektirani su i motivirani stručnjaci iz područja udomiteljstva; održana dvije fokus grupe sa 13 sudionika za procjenu potreba i razine kompetencija stručnjaka za rad online alatima.

U aktivnosti je sveukupno uključeno 26 udomitelja iz različitih sredina u Hrvatskoj. Četiri udomitelja uključena su u mentorstvo.

Stručnjaci, socijalni radnici i psiholozi iz centara za socijalnu skrb Vrbovec, Hrvatska Kostajnica, Osijek i Varaždin sudjelovali su u fokus grupama u okviru istraživanja digitalnih kompetencija.

Održana su 3 koordinacijska sastanka partnera, postavljeno je 5 objava o provedenim aktivnostima na FB i web stranici.

2.6. Ženske ruke pričaju priču – osnaživanje kreativnog izraza i poduzetničkog duha migrantica

Projekt je usmjeren na smanjenje socijalne isključenosti i poboljšanje kvalitete života žena kojima je odobrena međunarodna zaštita u RH kroz višestruke specifične ciljeve kao što su

1. Poticanje aktivnog sudjelovanja žena s odobrenom međunarodnom zaštitom u obrazovnim i društvenim aktivnostima.
2. Povećanje razine samopouzdanja i unapređenje mentalnog zdravlja
3. Senzibilizacija lokalnih zajednica za pitanja integracija žena sa odobrenom međ.zaštitom te umrežavanje

Projekt je započeo u rujnu 2020. te smo zbog epidemioloških mjera radili uglavnom individualnu psihološku podršku, često i putem telefona. Usmjerili smo se na izradu životopisa i pripremu za tržište rada. U tom su periodu 4 korisnice osnažene za svakodnevno funkcioniranje i traženje posla, izrađeno je 11 životopisa. Jedna korisnica zaposlena je u restoranu brze hrane. Ukupan broj korisnica u prva četiri mjeseca provedbe projekta je 11 u dobi od 20 do 50 godina.

2.7. „Pružamo više“

RCT je partner na projektu „Pružamo više“ kojim se doprinosi rješavanju problema socijalne isključenosti starijih osoba i članova njihove obitelji na području općina Hrv. Dubica, Majur, Sunja i grad Hrv. Kostajnica, zatim loše kvalitete života i nedostupnosti socijalnih usluga te nedovoljnih kapaciteta stručnjaka za širenje socijalnih usluga. Nositelj projekta je Općina Majur.

RCT je zadužen za projektne aktivnosti usmjerene pružanju psihosocijalne pomoći članovima obitelji starijih osoba te za provedbu radionica jačanja kapaciteta stručnjaka. Kroz jačanje kapaciteta stručnjaka cilj je potaknuti jedinice lokalne samouprave da u svojim Programima javnih potreba u socijalnoj skrbi predvide i mjere kojima bi se financirali programi pomoći starijim osobama te da u svojim proračunima predvide finansijska sredstva. Jačanjem kapaciteta stručnjaka približit ćemo probleme starijih socijalno ugroženih na njihovih području te potaknuti zajedničko pronalaženje rješenja. U 2020. godine ključna aktivnosti RCT-a u projektu bilo je pružanje psihosocijalne pomoći članovima obitelji. Zbog epidemioloških ograničenja, podrška je pružana na daljinu - kroz telefonsko savjetovanje i savjetovanje u online okruženju.

2.8. ZAJEDNICE UKLJUČUJU

Projekt ZAJEDNICE UKLJUČUJU doprinijeti će rješavanju problema regionalnih nejednakosti u dostupnosti socijalnih usluga ranjivim skupinama, njihovog neujednačenog razvoja, slabe održivosti i nekoordiniranosti. Ovakvo stanje u rasprostranjenosti i kvaliteti socijalnih usluga posljedica je, između ostalog, manjkave suradnje donositelja odluka s dionicima i civilnom društvom koji pružaju, koriste ili su zainteresirani za razvoj socijalnih usluga kao i izostanka odlučivanja na temelju dokaza.

Opći cilj projekta je osnažiti zagovaračku poziciju i dijalog civilnog društva s donositeljima odluka u svrhu postizanja univerzalne dostupnosti temeljnih i kvalitetnih socijalnih usluga za ranjive skupine.

Specifični ciljevi:

1. stvoriti prepostavke za planiranje i zagovaranje politika univerzalne dostupnosti temeljnih socijalnih usluga, na temelju istraživanja i strukturiranog dijaloga s dionicima;
2. poboljšati transparentnost i efikasnost planiranja, praćenja, procjene dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga;
3. Povećati svijest i podršku, uključujući političku, inicijativi za univerzalno dostupne temeljne socijalne usluge.

Provedba projekta počela je 1. prosinca 2020. te je u ovoj godini započela izrada metodološkog plana istraživanja i istraživačkih instrumenata, kojima će se istražiti trenutna dostupnost socijalnih usluga za 8 korisničkih skupina na području cijele Hrvatske, kao i za istraživanje i strukturirani dijalog s dionicima radi postizanja konsenzusa o temeljnim socijalnim uslugama za svaku korisničku skupinu, koje trebaju biti univerzalno dostupne.

2.9. NOVA PERSPEKTIVA ZA BESKUĆNIŠTVO

Projekt ima za cilj unaprijediti suradnju i potaknuti umrežavanje organizacija civilnog društva, jedinica lokalne samouprave te visokoobrazovnih i zdravstvenih institucija s ciljem razvoja smjernica javnih politika utemeljenih na dokazima koji će omogućiti povećanje socijalne uključenosti beskućnika u RH. Nositelj projekta Hrvatska mreža za beskućnike, a pored RCT-a u projektu sudjeluju i Studijski centar socijalnog rada, Pravnog fakulteta u Zagrebu, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Udruga Most iz Splita, Hrvatska mreža protiv siromaštva, Udruga za beskućnike i socijalno ugrožene osobe Oaza iz Rijeke, Hrvatska udruga socijalnih radnika, CERANEO – Centar za razvoj neprofitnih organizacija iz Zagreb i Institut za razvoj tržišta rada iz Zagreba.

Provedba projekt aje počela 28.10.2020. te je u ovoj godini, od aktivnosti u kojima RCT sudjeluje, započela izrada instrumenta za mapiranje relevantnih dionika i usluga u području skrbi za beskućnike. U ovoj aktivnosti RCT sudjeluje izradom pitanja i identificiranjem relevantnih dionika u području općeg i mentalnog zdravlja beskućnika i osoba u riziku od beskućništva.

3. PSIHOLOGIJA U ZAJEDNICI

RCT se zalaže za sustavnu brigu o mentalnom zdravlju. Zato nastojimo u suradnji i partnerskom odnosu kako sa korisnicima tako i sa stručnjacima i svim zainteresiranim iz lokalnih zajednica izgrađivati kapacitete zajednice za unapređenje mentalnog zdravlja i kvalitete života svih pripadnika, a posebno onih najranjivijih. Nastojimo izgrađivati veze i trajnu komunikaciju između pojedinaca, organizacija i ustanova u lokalnoj zajednici kako bi se povećala društvena kohezija i solidarnost.

Projekti u 2020. u okviru programskog područja Psihologija u zajednici:

3.1. „UNAprijedi znanje, popravi stanje – aktivnim sudjelovanjem mlađih za unapređenje kvalitete života u Pounju“

Cilj projekta je doprinos unapređenju kvalitete života mlađih u lokalnim zajednicama s manje mogućnosti kroz poticanje aktivnog sudjelovanja mlađih u društvenom životu zajednice i donošenju odluka u njihovom interesu. U projektu su sudjelovale slijedeće partnerske organizacije: Lokalna akcijska grupa Una, Agencija lokalne demokracije Sisak (Volonterski centar Sisak), Srednja škola Ivana Trnskoga Hrvatska Kostajnica, Grad Hrvatska Kostajnica, Općina Majur, Općina Donji Kukuzari i Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica.

Opći cilj ovog projekta je doprinijeti unapređenju kvalitete života mlađih u lokalnim zajednicama s manje mogućnosti kroz poticanje aktivnog (su)djelovanja mlađih u društvenom životu zajednice i donošenju odluka u njihovom interesu.

Projekt ima 4 specifična cilja:

1. Unaprijediti socijalno uključivanje mlađih u nepovoljnem položaju.

Vezano uz ovaj specifični cilj, u 2020. godini realizirano je:

- Provedena je kampanja informiranja i motiviranja mlađih za sudjelovanje u projektnim aktivnostima putem društvenih mreža, u SŠ Ivana Trnskoga Hrvatska Kostajnica i OŠ Katarina Zrinska Međenčani; održan je program informiranja kroz zajedničku suradnju sa stručnim suradnicima škola koji su učenicima podijelili informativne letke i Informacijsku iskaznicu projekta, te smo obavili informiranje putem web stranice škole i društvenih mreža (naše i naših partnerskih organizacija). Najmanje 200 mlađih i osoba koje rade s mlađima informirano je o projektu.

- Proведен je trening mladih lidera, kroz koji je održano 17 radionica sa mladima. Zbog razvoja epidemiološke situacije vezane uz korona virus, dio radionica je održan online putem Zoom aplikacije, a dio je održan u direktnom radu sa mladima poštujući epidemiološke mjere. 71 mladih i 3 osobe koje rade s mladima sudjelovali su na radionicama.
- Provedene su aktivnosti informiranja i motiviranja učenika o mogućnostima stipendiranja i sudjelovanja na EU projektima i programima te informiranje o mogućnostima prijave. Odrađena su individualna mentoriranja sa učenicima vezana uz stipendiranje, izradu projektnih prijedloga i prijave na natječaje. 10 mladih osoba individualno je informirano o mogućnosti prijave na EU natječaje koje provodi ADL Sisak. 10 učenika srednje škole informirano je o mogućnosti stipendiranja za sudjelovanje na ljetnoj školi Innovation academy.
- Odrađeno je individualno mentoriranje vezano uz povezivanje s relevantnim organizacijama i institucijama te davanjem konstruktivnih informacija i pružanjem psihosocijalne podrške za 10 mladih osoba.
- Održana je Edukacija o EU programima za mlade, programima za poticanje razvoja ruralnih sredina i mogućnostima stipendiranja. Kroz ovu aktivnost 13 učenika OŠ Katarina Zrinska, 8 učenika SŠ Ivana Trnskoga Hrvatska Kostajnica i 1 stručna suradnica unaprijedili su funkcionalne vještine razvoja i pisanja projektnih prijedloga za EU programe te steklo znanja o mogućnostima prijavljivanja projekata.
- Kroz provedene aktivnosti, mladi su educirani i motivirani za aktivno uključivanje u lokalnu zajednicu, ali i šire, za povezivanje sa mladima iz drugih sredina, institucijama i volonterima. Stekli su znanja o Erasmus+ programu, pisanju projektnih prijedloga, Europskim snagama solidarnosti te drugim europskim mrežama i mobilnostima te su potaknuti na korištenje ovih mogućnosti koje im omogućuju osobni rast, socijalnu uključenost i stjecanje novih vještina.
- Odradenim aktivnostima kroz ovaj projekt mladi su stekli vještine pomoću kojih će sami sebi moći osigurati bolje uvjete u svojoj lokalnoj zajednici, utjecati na aktivne promjene te uz stečene spoznaje imati priliku sudjelovati u europskim programima i prijavljivati se na natječaje za stipendije.

2. Povećati razinu znanja i informiranosti mladih o razvojnim potrebama, potencijalima i planovima lokalne zajednice.

Vezano uz ovaj specifični cilj, u 2020. godini realizirano je:

- Provedena je edukacija o potencijalima u lokalnoj zajednici i strategijama razvoja kroz koji smo povećali osviještenost mladih o potencijalima lokalne sredine i mogućnostima

razvijanja poduzetničkih ideja i samozapošljavanja. Sudionici edukacije su se upoznali s Planom razvoja socijalnih usluga u SMŽ, s Županijskom razvojnom strategijom te naučiti kako mogu dati svoj doprinos u planiranju i izradi programa potreba mlađih na području SMŽ. Ukupno 19 mlađih unaprijedilo je znanja o potencijalima lokalnih zajednica, strategijama i planovima razvoja u SMŽ i lokalnim zajednicama, planu razvoja socijalnih usluga u SMŽ, mogućnostima volontiranja.

3. Povećati aktivno sudjelovanje mlađih u zadovoljavanju vlastitih potreba i potreba lokalne zajednice planiranjem, organiziranjem i sudjelovanjem u volonterskim akcijama.

Vezano uz ovaj specifični cilj, u 2020. godini uspješno su provedene 2 volonterske akcije s ciljem osvjećivanja problema rodne ravnopravnosti sa 30 sudionika

4. Poboljšati kvalitetu rada s mlađima na lokalnoj i nacionalnoj razini koristeći metode neformalnog obrazovanja.

- Vezano uz ovaj specifični cilj, u 2020. godini učenike i osobe koje rade s mlađima smo uključili u on-line radionice tokom kojih su koristili različite alate za rad: whiteboard, ankete, napravljene su simulacije vježbi. Ovim putem su stekli znanja i vještine koje će moći primjeniti u svom dalnjem radu. Mlađi iz 2 različite škole i nastavnici razmjenjivali su iskustva, uspostavili međusobni kontakt, te ostvarili suradnju sa organizacijama mlađih i onih koje rade s mlađima (Volunteerski klub).

Vidljivost projekta povećana je kroz 27 objava na društvenim mrežama ili u lokalnim i nacionalnim medijima.

3.2. „Nenasilje započinje odlukom – prevencija vršnjačkog nasilja poticanjem odgovornosti i aktivizma“

Opći cilj projekta je stvaranje uvjeta za veću dobrobit djece u području sa manje mogućnosti kroz prevenciju vršnjačkog nasilja.

Projekt ima tri specifična cilja:

- Prvi specifični cilj je razvoj socijalnih vještina i kompetencija učenika u cilju smanjenja rizičnih faktora koji pridonose i oblikuju dječja nasilna ponašanja;
- Drugi specifični cilj je poboljšanje socijalne klime i odnosa među vršnjacima kroz promoviranje aktivizma, kulture nenasilja i tolerancije na kulturne različitosti;

- Treći specifični cilj je jačanje kapaciteta u lokalnim zajednicama za rad na prevenciji nasilja kroz unapređenje znanja i vještina o učinkovitim praksama i pristupima rješavanju problema vršnjačkog nasilja.

U 2020. godini provedene su sljedeće aktivnosti:

Održani su koordinacijski sastanci sa partnerskim organizacijama.

Izabrani su učenici za sudjelovanje u projektnim aktivnostima.

Održano je 10 radionica za razvoj socijalnih vještina, stavova i kompetencija, unapređenje razredne klime i podizanje razine tolerancije kod učenika u dvije osnovne škole. u Jasenovcu i Hrvatskoj Kostajnici. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 39 učenika, 22 iz Osnovne škole Davorina Trstenjaka Hrvatska Kostajnica i 17 iz Osnovne škole Jasenovac. Učenici su u dobi 9 do 14 godina.

Jedan učenik, na preporuku škole, uključen je u individualno savjetovanje.

3.3. „Rame uz rame – program podrške zdravom odrastanju u zajednici“

Opći cilj programa je prevencija institucionalizacije i poboljšanje kvalitete života djece s društveno neprihvativim obrascima ponašanja kroz unaprjeđenje sustava podrške.

Program predviđa uspostavu fleksibilnih, inovativnih interaktivnih i dostupnih usluga podrške obiteljima sa izrečenom odgojnom mjerom i obiteljima u riziku, kako bi se unaprijedila skrb o ovoj ranjivoj skupini djece s brojnim i kombiniranim teškoćama i preprekama za ostvarivanje svojih potencijala. Najznačajnijim akterima u procesu socijalne skrbi kroz program će biti pružena cijelovita podrška i pomoći djeci čiji je razvoj ugrožen u obitelji i koja su pod rizikom za izdvajanje iz svojih obitelji.

Projekt ima dva **specifična cilja**:

Prvi specifični cilj je osnažiti i unaprijediti kompetencije djece s društveno neprihvativim obrascima ponašanja, koja su pod rizikom za izdvajanje iz svojih obitelji;

Drugi specifični cilj je povećati kompetencije voditelja odgojnih mjera i stručnjaka iz područja socijalne skrbi i obrazovanja za pružanje podrške djeci i obiteljima usvajanjem novih metoda i tehnika rada.

U prvoj kalendarskoj godini provedbe realizirane su brojne aktivnosti koje vode ostvarenju specifičnih i općeg cilja:

- Održano je 5 koordinacijskih sastanaka;

- Pripremljeni su programi i obrasci za provedbu aktivnosti te program za uključivanje volontera u aktivnosti;
- Obavljen je izbor učenika za sudjelovanje u programu, roditelji su informirani i prikupljene suglasnosti za sve učenika;
- Održano je 6 psihosocijalnih interaktivnih radionica za skupinu od 8 učenika Osnovne škole Krunoslava Kutena u vrbovcu;
- Pripremljen je program za održavanje online radionica na temu Rješenjem usmjereni pristup (Solution Focused) u radu s djecom i mladima u riziku i njihovim obiteljima za odgojno obrazovne djelatnike;
- Održano je 5 radionica po 90 minuta u razdoblju od 6. studenog do 4. prosinca 2020., na kojem je sudjelovalo 12 socijalnih radnika, psihologa, voditelja mjera stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu i intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu.

4. REHABILITACIJA I INTEGRACIJA

4.1. STIRE – podrška integraciji preseljenih osoba

Opći cilj STIRE-a je olakšavanje i poticanje procesa preseljenja (*resettlement*) tako da se doprinosi socijalnoj i kulturnoj orijentaciji i podršci (prije odlaska i nakon dolaska) preseljenih osoba, olakšavaju aktivnosti izgradnje kapaciteta u zajednicama u koje preseljeni dolaze i jača suradnja i partnerstvo između preseljenih i zajednica domaćina u Austriji, Hrvatskoj, Italiji, Irskoj, Rumunjskoj i Sloveniji.

RCT je u ovom projektu partner, a nositelj projekta je SUEDWIND iz Austrije.

U 2020. godini RCT je u projektu STIRE je koordinirao aktivnosti u okviru Radnog paketa: Podrška državljanima trećih zemalja po preseljenju.

U okviru ovog radnog paketa u 2020. smo koordinirali izradu Vodiča za orientaciju u zajednici za izbjeglice, tako što smo izradili i s partnerima usuglasili strukturu i sadržajni okvir vodiča, a za Hrvatsku izradili tekst i publicirali vodič u 350 primjeraka na hrvatskom, engleskom i arapskom jeziku.

RCT je koordinirao i nadzirao pilotiranje kurikuluma socio-kultурне orientacije za preseljene državljane trećih zemalja te je u Hrvatskoj proveo 12 radionica po ovom kurikulumu, u kojima je sudjelovalo ukupno 42 osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom. Na temelju pripremljenih evaluacijskih listova, koje su ispunjavali treneri u svim zemljama partnerima, RCT je izradio evaluacijski izvještaj i napravio potrebne adaptacije i modifikacije kurikuluma i provedbenog priručnika.

4.2. Vještine za budućnost – poticanje integracije žena i djece pod međunarodnom zaštitom kroz stjecanje digitalnih i STEM kompetencija

Ovaj projekt ima opći cilj doprinijeti socijalnoj uključenosti i integraciji u život zajednice obitelji s odobrenom međunarodnom zaštitom.

Specifični ciljevi su:

1. Unaprijediti informatičke i komunikacijske vještine te povećati zapošljivost žena s odobrenom međunarodnom zaštitom na području Zagreba i Zagrebačke županije
2. Unaprijediti STEM vještine u području osnovnog programiranja kod djece predškolskog uzrasta s odobrenom međunarodnom zaštitom
3. Senzibilizirati poslodavce za zapošljavanje žena s odobrenom međunarodnom zaštitom.

U 2020. godini ostvareni su sljedeći rezultati:

- Žene s odobrenom međunarodnom zaštitom unaprijedile su IKT vještine. 13 žena sudjelovalo je u 16 radionica IKT vještina;
- U razdoblju od 23.1 do 1.7.2020. održano je 20 radionica interaktivnih radionica komunikacijskih i prezentacijskih vještina;
- Kroz radionice u malim grupama i individualni rad uz pomoć prevoditelja 15 žena s odobrenom međunarodnom zaštitom izradilo je životopise;
- Kontaktirano je 18, dogovoreni su i održani sastanci sa 5 poslodavca, 14 žena upućeno kod poslodavaca, od čega je 10 zaposleno u 3 kompanije. Jedna korisnica je odradila probni rad u restoranu, ali nije primljena na posao.
- 6 djece sudjelovalo na 4 radionice (2 individualno i 2 radionice s dvoje djece);
- Vidljivost projekta povećana je kroz postavljanje 5 objava – 2 na web i 3 na Facebook stranici RCT-a;
- 5 volontera ostvarila 100 volonterskih sati na aktivnostima pomoći u ovladavanju IKT vještinama i radionicama komunikacijskih i prezentacijskih vještina.

4.3. Nenasilje na prvu: „One take“ film kao medija za poticanje kreativnosti i odgovornog ponašanja

Svrha projekta je smanjenje nasilnog ponašanja u obiteljima i školi kod učenika Srednje škole za montažu instalacija i metalnih konstrukcija u Zagrebu provedbom niza psihosocijalnih i dramskih radionica te snimanjem i projekcijom filma u „one take“ tehniči na temu nenasilja. Kroz projektne aktivnosti radilo se na razvoju novih interesa i motivacije za konstruktivne oblike ponašanja kod

učenika, Učenici su poticani na umjetničko izražavanje kroz izvannastavne aktivnosti kao alternativi neprihvatljivog i agresivnog ponašanja. Ujedno, učenici su razvijali komunikacijske vještine, učili kako postaviti ciljeve i realizirati ih, vježbali prezentacijske vještine i stjecali samopouzdanje.

U 2020. godini obavljene su potrebne pripremne radnje: dogovori sa školom koja je bila partner u projektu, kao i sa rediteljem Nanadom Glavanom, umjetničkim voditeljem projektnih aktivnosti. Izabrano je 12 učenika drugog razreda Škole za montažu i instalacije mentalnih konstrukcija i Zagreba za sudjelovanje u radionicama. Pripremljen je scenarij tematskih radionica za učenike, kroz koje će upoznavati dramske tehnike i raditi na izradi scenarija za film na temu nenasilja.

4.4. „Živimo Emancipirano Neovisno i Aktivno“

Opći cilj projekta je smanjenje socijalne isključenosti i poboljšanje kvalitete života žena u dobi od 18 do 65 godina kojima je odobrena međunarodna zaštita u Republici Hrvatskoj.

Specifični ciljevi projekta:

1. Poticanje aktivnog sudjelovanja žena s odobrenom međunarodnom zaštitom u obrazovnim i društvenim aktivnostima, stvarajući područje pozitivne socijalne interakcije koja vodi ka integraciji;
2. Povećanje razine samopouzdanja i unapređenje mentalnog zdravlja kroz reduciranje stresa i psihosomatskih oboljenja kod minimalno žena s odobrenom međunarodnom zaštitom;
3. Senzibilizacija lokalnih zajednica za pitanja integracije žena sa odobrenom međunarodnom zaštitom u društvo te umrežavanje i podizanje kapaciteta relevantnih dionika iz područja integracije osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom

U 2020. godini realizirane su sljedeće aktivnosti:

Održana je motivacijska radionica na kojoj je sudjelovalo 5 žena sa odobrenom međunarodnom zaštitom i 20 individualnih motivacijskih razgovora.

Izrađeno je 5 životopisa

Održana je jedna radionica za pomoć i podršku u profesionalnom usmjeravanju, pronalaženju i zadržavanju posla na kojoj su sudjelovale 4 žene s odobrenom međunarodnom zaštitom.

5. PARTNERSTVA I SURADNJE

U 2020. nastavili smo međunarodna partnerstva, s partnerima projektima financiranim iz Fonda za azil, migracije i integraciju: SÜDWIND iz Beča, Austrija, CESIE iz Palerma, Italija, SLOVENSKA FILANTROPIJA iz Ljubljane, Slovenija, Development perspectives iz Irske i PATRIR iz Rumunjske.

Posebno smo u ovoj godini jačali suradnju s organizacijama civilnog društva i drugim dionicima na pružanju podrške tražiteljima azila, vezano za prevladavanje izazova i pružanje podrškeovo skupini korisnika u uvjetima epidemije, zatvaranja i rada na daljinu. Aktivno smo sudjelovali u radu Koordinacije za integraciju.

I dalje razvijamo partnerske odnose sa tradicionalnim partnerima koji su nam ključni u lokalnim zajednicama u kojima djelujemo. Ovo je posebno značajno zbog kontinuiteta koji je neophodno ostvariti kako bi se u lokalnim zajednicama s manje mogućnosti ostvarile održive promjene, posebno nakon završetka projekata koje smo u tim zajednicama provodili. Nastavili smo formalna partnerstva i neformalnu suradnju s lokalnim jedinicama samouprave koje su prepoznale naš partnerski potencijal u cilju poboljšanja kvalitete života i socijalnih usluga usmjerenih najranjivijim članovima zajednice. Formalno partnerstvo uspostavili smo s Općinom Dvor, Centrom za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica i Hrvatski zavodom za zapošljavanje – Područni ured Sisak u provedbi projekta KOD KUĆE JE NAJBOLJE. S Gradom Hrvatska Kostajnica i Općinama Majur, Hrvatska Dubica, Donji Kukuruzari i Dvor te Sisačko – moslavačkom županijom imamo ugovor o sufinanciranju Društvenog centra, a jedinice lokalne samouprave pružale su logističku podršku u prijevozu korisnika. S Općinom Majur nastavili smo suradnju partnerstvom na projektu usmjerrenom unapređenju kvalitete života starijih osoba u zajednici, Pružamo više.

U 2020. nastavili smo partnerski odnos sa Studijskim centrom za socijalni rad, Pravnog fakulteta u Zagrebu, započeto razvojem i provedbom programa društveno-korisnog učenja. U ovoj godini tu smo suradnju konsolidirali novim partnerstvom u projektu ZAJEDNICE UKLJUČUJU, čija je svrha stvaranje baze znanstveno-istraživačkih dokaza za zagovaranje sustavnih promjena u organizaciji i pružanju socijalnih usluga u zajednici.

Nastavljena je suradnja i partnerski odnosi s centrima za socijalnu skrb u zajednici u kojima RCT djeluje, te s odgojno-obrazovnim ustanovama, posebno u provedb prevntivnih programa u programskom području Psihologija u zajednici.

Krajem 2020. RCT se pridružio novoosnovanoj regionalnoj mreži CoReMH *Consortium on refugees' and migrants' mental health* i u ovoj mreži su-predsjedava radnom skupinom za umrežavanje i zagovaranje.

S većinom partnera s kojima ostvarujemo partnerske odnose suradnja se formalno ili neformalno nastavlja, što pokazuje da su partnerski odnosi koje ostvarujemo kvalitetni jer iste organizacije i ustanove žele nastaviti suradnju s nama, budući da se pokazujemo kao pouzdan i iskusan partner.

6. SAŽETAK FINANCIJSKOG IZVJEŠTAJA

Prihodi u 2020. godini iznosili su 2.762.265,00 kn što je smanjenje za 21,81% u odnosu na prihod ostvaren u prethodnoj godini.

Rashodi u 2020. godini nastali su obavljanjem osnovne djelatnosti udruge. U izvještajnoj godini iznose ukupno 2.620.740,00 kn i smanjeni su za 26,31% ostvarenih rashoda u prethodnoj godini.

Svoje aktivnosti udruga je provodila u okviru definiranih programa koje su osmislili, izradili i proveli zaposlenici udruge. Programi (projekti) su temeljem ugovorenih donacija financirani od strane domaćih i stranih institucija, iz državnog proračuna, iz Europskih strukturnih fondova, iz Programa Unije (koje provode Opće uprave Europske komisije), od područne i lokalne samouprave i drugih. Mali dio prihoda ostvaruje se iz vlastite, edukativne djelatnosti prema pravnim osobama.

Usvojeno na Skupštini RCT-a
09.04.2021.

Valentina Zeljak Božović

predsjednica

